

РЕШЕНИЕ

№ 1272

гр. П., 07.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – П., II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Симона Пл. Кирилова

при участието на секретаря ЕМИЛ Н. КРЪСТЕВ
като разгледа докладваното от Симона Пл. Кирилова Гражданско дело № 20231720102087 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК.

Образувано е по искова молба на И. В. В. срещу И. Г. Т., с която са предявени иски по чл. 127, ал. 2 СК, чл. 143 СК и по чл. 127а, ал. 2 СК.

Ищцата твърди, че страните са родители на малолетната Е. И. Т., родена на ***** Поддържа се, че след раждането на детето родителите не са живели заедно, като изцяло ищцата поела пълноценно грижите за дъщеря им и осигурявала цялата необходима издръжка, а ответникът бил дезинтересиран от детето, нуждите му и начина на отглеждане и възпитание и превеждал месечна издръжка в размер на 170 лв., под законоустановения минимум. Изложени са съображения, че ищцата е трудово ангажирана, разполага с подходящи битови условия и капацитет за отглеждане на детето. Поддържа се, че ищцата има желание и възможност да извежда детето на екскурзии в чужбина, в частност – за посещения при сестра си, която трайно живее и работи в Кипър.

С изложените съображения моли да бъде постановено съдебно решение, с което **упражняването** на родителските права върху малолетната Е. И. Т. бъде предоставено на ищцата – И. В. В., с произтичащите от това последици – **местоживеенето** на детето да бъде определено на нейния адрес /настоящ в ***** или всеки регистриран постоянен и настоящ адрес, на който се установи да живее/, а бащата бъде осъден да заплаща на малолетното дете чрез майката и законен представител месечна **издръжка** в размер на **300 лева**, считано от предявяване на исковата молба на 15.05.2023 г., **считано** от 1-во /първо/ число на месеца, за който се отнася, до изплащане на задължението до настъпване на обстоятелства, водещи до нейното изменение или прекратяване, **ведно** със законната лихва върху всяка просрочена вноска.

Моли да бъде дадено замястващото съгласие на бащата детето да има право да пътува, придружено единствено от майка си извън пределите на Република България до всички държави членки на ЕС, Турция, Република Сърбия, Република Северна Македония и Албания с цел почивка, екскурзии, лагери и/или състезания до навършване на пълнолетието му.

Ответната страна в отговора на исковата молба, подаден в срока по чл.131, ал.1 ГПК, изразява становище за допустимост и **основателност** на предявения иск. **Оспорва** единствено **размера** на претендираната издръжка, която моли същата да бъде в **минимален** размер от 195 лв., поради финансовото му състояние и наличието на алиментни задължения към друго лице. Конкретно, изложени са фактически твърдения, че страните никога не са съжителствали заедно – живели в различни населени места, запознали се по интернет и имали краткотрайна авантюра, от което се е родила Е.. Въпреки детето, не успели да се съберат заедно, за което допринесло голямото разстояние между В. и В.. С голямото разстояние и поради липса на финансови възможности бащата не успявал да пътува често да види детето си, а майката също не полагала усИ. да стимулира тази връзка, като през ***** ответникът сключил брак с новата си съпруга М. и им се родила дъщеря – И.. През 2021 г. между страните било постигнато споразумение по реда на чл. 127 СК, останало неподписано, но въпреки това ответникът изпълнява всички задължения, които е поел с него, в частност – и за заплащане на издръжка в размер на 200 лв. месечно, включително за минал период, чийто размер в следствие намалил на 180 лв., заради раждането на второто си дете. Твърди се, че ищцата не е искала заплащане на издръжка в по-висок размер, нито е искала разрешение за пътуване в чужбина, съответно ответникът никога не се е противопоставял на това.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото относими доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Районен съд П. е сезиран с обективно кумулативно съединени искове, разглеждани по реда на спорната съдебна администрация, с правно основание чл. 127, ал. 2 СК, чл. 143 СК и по чл. 127а, ал. 2 СК

По делото не е спорно, а от представените писмени доказателства, в т.ч. социален доклад, както и изслушването на майката в с.з., включително в контекста на процесуалното поведение на бащата – който не се явява лично в с.з., въпреки възможността за изслушването си, а изпраща упълномощен представител, безпротиворечиво се установява че страните имат едно ненавършило пълнолетие дете – Е. И. Т., след краткотрайна връзка помежду си, като не са живели заедно, включително и не живеят заедно към настоящия момент, тъй като винаги са се намирали в различни населени места. Още от раждането на детето майката ефективно полага грижи за отглеждането, и възпитанието на детето и че разполага с ресурс и капацитет за отглеждането му. Въпреки че майката не е спирала контакта между баща и дъщеря, ответникът никога не е проявявал желание да види детето и е напълно дезинтересиран от отглеждането, развитието и възпитанието на Е., контактът с нея е изцяло прекъснат, тъй като не е полагал никакви грижи и никога на практика не се е срещал с детето, но въпреки това е изплащал издръжка в минимални размери – в хода на настоящия процес – по 195 лв., видно от представените в хода на производството доказателства.

И двамата родители понастоящем имат нови партньори, с които съвместно имат друго дете. И. В. живее в гр. П. с новия си партньор и в момента е по майчинство, като отглежда втората си дъщеря, родена през м. *****, а И. Т. живее в гр. В. в къщата на своята майка на самостоятелен етаж с новата си съпруга и дъщеря си И., на възраст 2 години и 9 месеца. Е. не познава ответника – биологичния си баща, а на практика разпознава като баща новия партньор на майка си И., който същевременно проявява желание да осинови детето.

Между страните не е спорно, че упражняването на родителските права следва да бъде предоставено на майката, с произтичащите от това последици, както и че следва да бъде дадено заместващо съгласие на бащата за пътуване на детето в чужбина, като процесуалният представител на ответника изрично признава тези искове. Ето защо, в контекста на горните съображения и фактическото положение, създадо се между страните, исковите претенции в този смисъл следва да бъдат уважени изцяло, доколкото изцяло в интерес на детето – момиче, на ниска възраст, да продължи да бъде отглеждано и възпитавано от своята майка, с която има стабилна привързаност и емоционална връзка, и която на практика през годините сама е създавала за детето подходяща, адекватна и сигурна семейна среда и пълноценна грижа.

С цел обезпечаване принципната възможност за изграждане на връзка между бащата

и детето, следва да бъде осигурена възможност за осъществяване на личен контакт с него веднъж в месеца, при предварителна уговорка между страните, в продължение на 3 часа, в присъствието на майката или посочено от нея лице. Соченото действие е изцяло с оглед съхраняване на *принципната* възможност за опознаване на детето с неговия биологичен баща, въпреки създаденото към момента фактическо положение, още повече – с оглед поведението и нежеланието на самия ответник.

Спорно между страните е обстоятелството единствено относно размера на дължимата издръжка – дали следва да бъде в минимален размер, с оглед наличието на алиментни задължения на ответника към други лица и размера на реализираното от него възнаграждение, или в поискания от ищцата размер от 300 лева.

Родителят има право и е задължен да полага грижи за нормалното физическо, психическо и нравствено развитие на ненавършилото пълнолетие свое дете. Но законодателят ограничава обема на правното задължение за издръжка на родителя. Чл. 142, ал. 1 СК установява два критерия, съобразно които се определя размерът на дължимата издръжка – 1) **нуждите** на детето и 2) **възможността** на родителя да я предоставя, като той не може да се *освободи* от изпълнението на това правно задължение независимо от доходите, имуществото, здравословното състояние и работоспособност, в случай че право на издръжка имат ненавършили пълнолетие деца. Според задължителна съдебна практика на ВКС нуждите на лицата, които имат право на издръжка, се определят съобразно с обикновените условия на живот за тях, като се вземат предвид възрастта, образованието и другите обстоятелства, кои-то са от значение за конкретния случай, а възможностите на лицата, които дължат издръжка се определят от техните доходи, имотното им състояние и квалификация.

По отношение на дължимата издръжка съдът взе предвид динамичната икономическа обстановка, инфлационните процеси, нарастването на цените на основни стоки и услуги, размера на минималната работна за страната /780 лв./, както и обстоятелството, че считано от 01.01.2024 г. същата е определена в размер на 933 лева, съгласно ПМС № 193/12.10.2023 г. (следователно минималният размер на издръжката би възлизал на 233 лв.), както и общия разход на *непълнолетен* член от домакинство за второто тримесечие на 2023 г., съгласно данни на НСИ /около 720 лв., след приспадане на разходи за алкохол, цигари, данъчни и осигурителни вноски, заеми и др./, конкретната възраст на детето, посещаващо детска градина, за която такса не се дължи, нуждите от подходящо облекло и храна, липсата на специфични образователни потребности и заплащани учебни занимания и материали (с изключение на занимания по ********* в размер на 30 лв. месечно). При съобразяване на посочените обстоятелства, наред с конкретните данни за възрастта на детето и липсата на специфични потребности, съдът счита, че този минимален доход на детето, който да му позволи да задоволява неговите основни потребности, е в размер на сумата от **650 лв. месечно**.

При разпределяне на сумите за издръжка между родителите, съдът взе предвид тези данни, както и обстоятелството, че майката се грижи лично за детето и при всеки допълнително възникнал извънреден разход за неговата издръжка тя следва да реагира своевременно и да го обезпечи, от които майката като фактически отглеждащ родител следва да поеме 300 лв., а бащата – 350 лв., но доколкото искът е предявен за сумата от 300 лв., с оглед диспозитивното начало, издръжката следва да бъде присъдена до този размер.

Съдът не приема довода на ответника, че същият не може да заплаща на непълнолетното си дете издръжка поради **липса на финансови средства**. На първо място, съгласно общия правен принцип /имплементиран и в нормата на чл. 81, ал. 2 ЗЗД/, парите са род, който не погИ., като обстоятелството, че длъжникът не разполага с парични средства за изпълнение на задължението, не го освобождава от отговорност. Същевременно, съгласно специалните норми, установени в интерес на детето, всеки родител е длъжен да се грижи за физическото, умственото, нравственото и социално развитие на детето, както и да осигурява условия на живот, необходими за развитието му. С други думи, липсата на средства не следва да освобождава дължащия издръжка родител. При определяне размера на издръжката, платима от бащата, съдът съобрази обстоятелството, че същият е в трудоспособна възраст /37-годишен/ и получава минимална работна заплата. В същото време съдът взе предвид размера на средната брутна месечна заплата на наетите лица по

трудова и служебно правоотношение по статистически райони и области през 2023 година на НСИ, за област П. в която област се намира гр. В. – 1 497 лв., 1 596 лв. и 1 635 лв. за съответно първо, второ и трето тримесечие на 2023 г., **тоест средният доход, който ответникът би могъл да реализира**, тъй като е в трудоспособна възраст и **няма** твърдения и данни за влошено здравословно състояние, пречатващо упражняването на правото на труд или налагащо регулярни разходи за лечение. Също така бащата **няма** редовни месечни разходи, свързани със заплащане на жилищен наем или ипотека, тъй като живее в къщата на своята майка, на самостоятелен етаж. Налице са алиментни задължения към друго непълнолетно лице, но в този аспект съдът отчита обстоятелството, съгласно актуалните данни от социалния доклад, че към настоящия момент ответникът съжителства с новата си съпруга и с дъщеря си И., като се подпомага на свой ред от своята майка, чийто дом обитава безвъзмездно. Не на последно място, съдът взе предвид и конкретните взаимоотношения между родителите и детето и данните, че бащата не желае реално осъществяване на режима на лични отношения, лични контакти на практика никога не са били осъществявани, т.е. за бащата никога не са възниквали (вероятно включително и занапред, с оглед поведението му) допълнителни разходи за времето, в което Е. би била при него. Същевременно бащата никога не е полагал каквито и да грижи за детето, осигуряване на семейна среда, бита, отглеждането и възпитанието му, тъй като от раждането на Е. не се е ангажирал по какъвто и да е начин към нея чрез грижи и издръжка в натура и към настоящия момент категорично не е демонстрирал каквото и да е желание да промени създалото се фактическо положение.

Поради изложеното, издръжката, която бащата следва да бъде осъден да заплаща на непълнолетното си дете Е., възлиза в размер от 300 лв. месечно.

По иска с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК.

Нормата на чл. 127а, ал. 2 СК е обща, като съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Съдът се произнася, изхождайки от причините, поради които детето ще пътува извън страната, съображенията на родителя, средата, в която ще пребивава детето в съответната държава, евентуалната му адаптация, желанието на самото дете, като дължи разрешение, което да гарантира най-добре благополучието на детето. В това производство съдът служебно следи за интереса на детето, поради което не е обвързан от конкретното искане, посочено в молбата – периодът от време, посочен от ищеца, е ориентиран, а разрешението на съда да е с оглед събдяване на условието (в този смисъл Решение № 31 от 16.06.2016 г. по гр. д. № 3426/2015 г.).

В конкретния случай се установява, че бащата е изцяло незаинтересован от отглеждането на детето и изграждането на връзка с него, но не се противопоставя на свободно пътуване на детето в чужбина. Същевременно от социалния доклад и изслушването на ищцата се установява, че майката има възможност и желание да пътува с новото си семейство в чужбина – в частност – в рамките на Европейския съюз, както и до конкретни държави-членки при свои роднини и познати, с цел отпих, почивка и туризъм.

Правото на свободно движение в рамките на държавите-членове на Европейския съюз е гарантирано и от чл. 3, § 2 ДФЕС. Детето има право на свободно придвижване – в т. ч. да пътува в чужбина, но докато не навърши пълнолетие, то не може да упражнява това право нито само, нито със съдействието на единия от родителите. Въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, са в правомощие на родителите. Когато детето има нужда да пътува в чужбина, при разногласие между родителите, съдът може по реда на чл. 127а СК да даде заместващо съгласие на един от родителите пътувания за определен период от време и до определен или определяем кръг държави. Производството по чл. 127а СК е такова по спорна администрация на гражданските правоотношения, в рамките на което съдът прави преценка по целесъобразност. Интересът на детето за пътуване в чужбина се преценява конкретно за всеки отделен случай съобразно установените по делото обстоятелства. Съгласно т. 1 от ТР № 1/2016 на ОСГК на ВКС заместващо съгласие на един от родителите, по реда на чл. 127а СК, може да се даде само за пътуванията за определен период от време и до определен или определяем кръг държави.

При горните фактически данни в конкретния случай съдът намира, че в интерес на детето Б. е да пътува извън територията на Република България **до 3 месеца годишно**,

придружавано от своята майка, да опознава различни дестинации с цел отпих. Съдът не намира основания за ограничаване правото на детето до навършване на пълнолетие да напуска страната, с майка си за период до 3 месеца годишно в посочените дестинации – държави, членки на ЕС, както и Кралство Великобритания, Конфедерация Швейцария, Турция, Сърбия, Северна Македония и Албания. Следва обаче да се спазват ограниченията за пътуване, наложени в следствие военните действия в Украйна, поради което съдът счита, че посочената държава не следва да бъде включвана в даването на заместващо разрешение за преминаване през територията на същата, като майката следва да се съобразява с близостта на конкретни държави на ЕС до територия, на която се водят военни действия и временно са неподходящи за пътуване с опознавателна цел.

Период, надхвърлящ 3 месеца годишно, на практика би съставлявал промяна на местожителството на детето, поради което въпреки фактическите взаимоотношения между родителите, съдът не следва да дава разрешение, надхвърлящо този период.

Що се отнася до **срока**, за който съдът намира, че следва да се замести съгласието на бащата детето да пътува извън страната, то същият – до навършване пълнолетие на детето (т.е. 16.04.2037 г.) е съобразен с конкретиката на казуса и интереса на детето.

При тези данни искът по чл. 127а СК следва да бъде уважен в цялост, а на осн. чл. 127а, ал. 4 СК да бъде допуснато предварително изпълнение на решението в тази част. Доколкото детето все още не е навършило 14-годишна възраст и практическото пътуване е свързано с необходимостта от снабдяване със съответни документи, следва да бъде уважено и искането за заместване съгласието на бащата за издаване на паспорт на детето. Съгласно чл. 36, ал. 1, пр. 2 ЗБЛД, на лицата до 18-годишна възраст се издават паспорти със срок на валидност 5 години.

По разностите:

Предвид характера на производството като спорна съдебна администрация разностите остават за страните така, както са ги направили. Ответникът следва да заплати държавна такса в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на настоящия районен съд, съобразно уважената част на иска за издръжка.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕДОСТАВЯ упражняването на родителските права спрямо малолетната Е. И. Т., ЕГН *****, родена на ***** на майката И. В. В., ЕГН *****.

ОПРЕДЕЛЯ МЕСТОЖИВЕЕНЕТО на Е. И. Т. при нейната майка И. В. В., на адрес *****, както и на всеки друг адрес, на който майката се премести да живее, за което обстоятелство следва да уведоми бащата в срок от 1 месец, считано от настъпването на промяната.

ОПРЕДЕЛЯ следния режим на лични контакти: Бащата И. Г. Т., ЕГН *****, има право на лични контакти с детето Е. И. Т., които да се осъществяват в гр. П., всяка **втора събота** от месеца от 10,00 ч. до 13,00 ч., **в присъствието** на майката или посочено от нея лице.

ОСЪЖДА И. Г. Т., ЕГН ***** да заплаща **издръжка** на Е. И. Т., ЕГН *****, чрез нейната майка и законен представител И. В. В., ЕГН *****, в размер на **300,00 лева** до 20-то число на месеца, за който се отнася, считано от депозиране на исковата молба на 15.05.2023 г. до настъпване на основания за нейното изменение и прекратяване, по банкова сметка на майката с *****.

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а, ал. 2 СК, вр. чл. 76, т. 9 ЗБЛД съгласието на бащата И. Г. Т., ЕГН *****, за пътувания на детето Е. И. Т., ЕГН ***** в държавите членки на Европейския съюз и Обединеното кралство Великобритания, Конфедерация Швейцария, Турция, Сърбия, Северна Македония и Албания, както и през държавите, през които се преминава за достигането на посочените държави – **с изключение** територията на Украйна, без ограничения на броя и продължителността на всяко пътуване,

за период не повече от сумарно 3 /три/ месеца всяка календарна година, като при пътуванията детето бъде придружавано лично от майката И. В. В., ЕГН ***** или посочено от нея лице с цел екскурзия и почивка, за срок до навършване на пълнолетие на детето – на *****

ЗАМЕСТВА, на основание чл. 127а СК, във вр. с чл. 76, т. 9 ЗБЛД съгласието на бащата И. Г. Т., ЕГН ***** за издаването и получаването на паспорт по реда на ЗБЛД на Е. И. Т., ЕГН *****.

ДОПУСКА на осн. чл. 242 ГПК предварително изпълнение на решението в частта относно присъдената издръжка.

ДОПУСКА на осн. чл. 127а, ал. 4 СК предварително изпълнение на решението в частта относно заместващото съгласие за пътуване в чужбина и издаване на задграничен паспорт.

ОСЪЖДА И. Г. Т., ЕГН ***** да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд-П. сумата в размер на **432,00 лева** – държавна такса, дължима по исковете за издръжка.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд П. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – П.: _____